

ΝΤΕΦΙ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- ΛΑΪΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
- Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
- Ο ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΟΣ
- ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ
- Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ

- Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
- Ο ΕΥΡΩΕΛΑΦΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
- ΤΖΑΚ ΚΕΡΟΥΑΚ
- ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ
- ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ ή ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ;

ΑΚΗ ΠΑΝΟΥ

ΘΕΛΩ ΝΑ ΤΑ ΠΩ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΑΡΑΣ

Οι δίσκοι που σηματοδοτούν την εποχή μας

Μ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΕΠΙΒΑΤΗΣ
με την ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΖΟΡΜΠΑΛΑ

ΣΤ. ΚΡΑΟΥΝΑΚΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΣΚΟΥΡΙΑΣΜΕΝΑ ΧΕΙΛΙΑ
ερμηνεύει η ΒΙΚΥ ΜΟΣΧΟΛΙΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΤΖΗΝΑΣΙΟΥ
ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΗ ΒΙΤΡΙΝΑ
με τον ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΤΡΑ

Δ. ΜΟΥΤΣΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΦΡΑΓΜΑ
Σ. ΜΠΕΛΛΟΥ - Δ. ΜΟΥΤΣΗΣ
και Λ. ΚΗΛΑΗΔΟΝΗΣ - ΑΛΚ. ΠΡΩΤΟΥΨΑΛΤΗ

ΑΡΛΕΤΑ
ΕΝΑ ΚΑΠΕΛΟ ΜΕ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ
ΤΑ ΜΠΑΡΑΚΙΑ
μια παραγωγή του ΔΙΟΝΥΣΗ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΙΚΟΥ ΚΑΛΛΙΤΣΗ
ΑΠΟΠΕΙΡΑ
με την ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΜΑΝΟΥ

Λ. ΠΛΑΤΩΝΟΣ - Μ. ΚΡΙΕΖΗ
ΣΑΜΠΟΤΑΖ
ΣΑΒΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΜΙΔΑΣ

ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ
οι μεγάλες επιτυχίες του ΗΛ. ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ
με την Χορωδία Κακίτση.

και:
ένα σημαντικό έργο
ΣΤΑΜΑΤΗ ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗ
ΚΥΡΙΕ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
ένα λαϊκό ορατόριο
με τον Γ. ΚΟΥΤΡΑ και την Ε. ΒΙΤΑΛΗ

η μεγάλη φετεινή επιτυχία
ΓΛΥΚΕΡΙΑ
ΣΜΥΡΝΕ·Ι·ΚΑ

ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΙΚΗ
ΚΟΜΠΑΝΙΑ
μια παραγωγή του ΔΙΟΝΥΣΗ
ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΙΩΤΑ ΒΕΗ
στα δημοτικά της

Δίσκοι - ΛΥΡΑ - Ταινίες

ΝΤΕΦΙ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΔΗΜΑΚΗ 3 ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ
ΤΗΛ. 6449.105
ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΛ. 8643.852

ΕΚΔΟΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΙΠΑΓΛΗΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ
ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΑΝΙΚΑΣ
ΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΟΜΟΙΡΑΣ
ΑΚΗΣ ΛΑΔΙΚΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Εθνάρχου Μακαρίου 30

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΩ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ

ΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ
ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΟΥΛΙΟΥ 10
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Grapha TAMI
ΚΑΡΑΟΛΗ 21
ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΩΝΑ
ΤΗΛ. 2513.308

ΤΕΥΧΟΣ 1
1982

ΤΙΜΗ 100 ΔΡΧ.

Για αναδημοσίευση κειμένων-σχεδίων
και φωτογραφιών από το ΝΤΕΦΙ
απαιτείται άδεια από τον εκδότη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ	1
ΣΧΟΛΙΑ	4-12
Ο ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΟΣ	14-16
Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	17-21
ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ	22-23
ΛΑ-Ι-ΚΑ ΝΥΧΤΕΡΙΝΑ ΚΕΝΤΡΑ	24-27
Ο ΕΥΡΩΕΛΑΦΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ	28-32
ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Δ. ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΝΤΕΦΙ	33
ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ Η ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ; ΙΔΟΥ Η ΑΠΟΡΙΑ	34-36
ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΙΣΙΝ ΕΣΧΑΤΟΙ	37-38
ΚΑΤΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΝΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΥ	39
Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ	40-45
Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ (συνέντευξη)	46-48
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ	49-53
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ	54-55
ΣΤΙΧΟΙ ΚΑΙ ΝΟΤΕΣ	56-57
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	58-59
ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ	60-66
ΤΖΑΚ ΚΕΡΟΥΑΚ 1922-1969	67-72

Συνδρομές:

Εσωτερικού για ένα χρόνο 1.200 δρχ.
Για έξη μήνες 600 δρχ.
Επιχειρήσεις 2.500 δρχ.
Σπουδαστές Ωδείων 900 δρχ.

Εμβάσματα - Επιταγές:
Γιάννης Διαμαντόπουλος
Εθνάρχου Μακαρίου 30
Λυκόβρυση

Η φωτογραφία από τη ΖΙΤΣΑ στο εξώφυλλο είναι του Σ.ΕΛΛΗΝΙΑΔΗ.

Οι μουσικοί είναι οι:

Μάνθος Σταυρόπουλος (ντέφι), Φώτης Αθανασιάδης (κλαρίνο),
Βασίλης Αθανασιάδης (λαουτο-κιθάρα), Αχιλλέας Δήμου (βιολί)

ΤΟ ΟΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΤΗΣ
ΠΕΙΡΑΙΩΤΙΚΗ ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ
(ACBA)

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ
(ACBA)

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ)

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
ΤΟ ΣΜΥΡΝΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΕΤΑ ΤΟ 1922.
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΤΩΝ ΡΕΜΠΕΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

SPHINX - SPHINX
(ACBA)

SPHINX
ΕΠΤΑ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
(ACBA)

ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΠΙΑΝΟΕΠΑΦΕΣ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

ΦΛΩΡΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΝΖΡΡΡΓ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - Φ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥ ΜΠΑΡΑΚΟΥ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

POP ELEVEN

ΠΙΝΔΑΡΟΥ 38 και ΤΣΑΚΑΛΩΦ
3601729 - 3630868

Καφενείο η «ΖΙΤΣΑ» (Φωτ. Σ. Ελληνιάδης)

ΛΑΪΚΑ ΝΥΧΤΕΡΙΝΑ ΚΕΝΤΡΑ

Τώρα, που το πρώτο τεύχος του περιοδικού αυτού βγαίνει στην κυκλοφορία, η χειμερινή σαιζόν των κέντρων διασκέδασης βρίσκεται στη λήξη της. Τα κείμενα συνεπώς που ακολουθούν και αποτελούν παρουσίαση μερικών απ' τα πιο ενδιαφέροντα κέντρα που λειτουργούν ή λειτούργησαν φέτος στην Αθήνα δεν είναι - ούτως ή άλλως - οδηγός για τη διασκέδασή σας. Είναι κείμενα που γράφτηκαν με αφορμή τα προγράμματα των συγκεκριμένων αυτών μαγαζιών και πιστεύουμε ότι περιέχουν κάποιες χρήσιμες σκέψεις και απόψεις με γενικότερο ενδιαφέρον.

Είναι, ανάμεσα στ' άλλα, ένας διάλογος ή κι ένας αντίλογος, αν θέλετε, απέναντι στην «άποψη» που τα μαγαζιά αυτά πλασάρουν στο κοινό.

«ΖΙΤΣΑ»

Στη γωνία 3ης Σεπτεμβρίου και Βερανζέρου, 100 μέτρα απ' την πλατεία Ομονοίας είναι το μικρό καφενείο «Ζίτσα». Είναι απ' τις 5 το πρωί ανοιχτό, για τους πρωινούς καφέδες των εργατικών. Όλη τη μέρα ως αργά την νύχτα δουλεύει σαν καφενείο. Το Σαββάτο και την Κυριακή το Βράδυ, από τις 7 και μετά, φιλοξενεί μια τυπική ηπειρώτικη ορχήστρα: κλαρίνο, βιολί, λαούτο, ντέφι.

Η ορχήστρα παίζει χωρίς μικρόφωνα και οι τραγουδιστές επίσης χωρίς μικρόφωνα λένε τα τραγούδια. Το μαγαζί δουλεύει έτσι ακριβώς, απaráλλαχτα, από το 1937. Από δώ πέρασαν ο Τάσος Χαλκιάς και τα αδέρφια του, ο περίφημος Φώτης, ο Κυριάκος και πολλοί άλλοι ξακουστοί μουσικοί σαν τον κλαριντζή Καρακώστα και αργότερα τον τραγουδιστή Αλέκο Κιτσάκη.

Κατά την ταπεινή γνώμη του γράφοντος το μαγαζί αυτό είναι το καλύτερο της Αθήνας. Κι όχι απλώς το καλύτερο, αλλά το ουσιαστικότερο και το μοναδικό μαγαζί υψηλού ήθους. Οι μουσικοί δεν είναι βιρτουόζοι, αλλά είναι επαρκέστατοι, δεν έχουν καμιά σχέση με βεντετισμούς και - καθώς παίζουν μόνο κάθε Σαββατοκύριακο και σε κοινό αποκλειστικά ηπειρώτικο και ιδιαιτέρως απαιτητικό - «την βρίσκουν» και οι ίδιοι και έχουν αμεσότητα και επικοινωνία. Επιπλέον υπάρχει η αίσθηση ότι καταπιάνονται με τα ουσιαστικά της μουσικής. Παίζουν αποκλειστικά παλιά ηπειρωτικά τραγούδια, διασκεδάζουν οι ίδιοι οι μουσικοί, αγαπάνε αυτό ακριβώς που κάνουν, γνωρίζονται σχεδόν μ' όλους τους πελάτες και γενικά η όλη κατάσταση έχει όλα τα χαρακτηριστικά και τα χαρίσματα της κοινότητας.

Οι τιμές είναι πολύ χαμηλές. Σερβίρονται κρασί, με καμιά ποικιλία καφενείου, ούζο και μπύρα με 50 δραχμές.

Παίζουν συνήθως οι μουσικοί: Φ. Αθανασιάδης (κλαρίνο), Αχιλέας Δήμου (βιολί), Β. Αθανασιάδης (λαγούτο) και Χρ. Μπαμπούρας (ντέφι).

Απαραίτητη σημείωση: Το μαγαζί δεν ενδείκνυται για αθηναϊκή «έξοδο», δεν είναι το στυλ «πάμε να δούμε κι εκεί τι γίνεται», δεν είναι «ΙΝ», δεν ενδείκνυται για τους θιασώτες του Γ' Προγράμματος και γενικά όποιος δεν είναι Ηπειρώτης ή δεν έχει πραγματική και πολύ βαθειά σχέση με τα αβάσταχτα μαράζια των ηπειρώτικων τραγουδιών θα περάσει φριχτά.

Γ.Κ.

«ΖΥΓΟΣ»

Το πρόγραμμα της μπουάτ Ζυγός στην Πλάκα είναι απο τα πιο συμπαθητικά της χειμερινής σαιζόν. Η Χάρις Αλεξίου, η Καίτη Γκρέυ και η Δήμητρα Γαλάνη είναι οι βασικοί τραγουδιστές εδώ. Μαζί τους ο πολύ καλός νέος Λαϊκός τραγουδιστής Σαλής και ο Καραλής (που είναι εντελώς εκτός κλίματος).

Το ρεπερτόριο είναι προσεκτικά φτιαγμένο με εμπορικά κυρίως κριτήρια. Ελαφρά («μπαλλάντες» το λένε τώρα), λαϊκά, ρεμπέτικα ακόμα και δημοτικά.

Δεν έχει νόημα εδώ να γράψουμε για τις ικανότητες κάθε τραγουδιστή πάλι απ' την αρχή. Ίσως ενδιαφέρουν μερικές σκόρπιες παρατηρήσεις πάνω στο πρόγραμμα και την εμφάνιση των τραγουδιστών.

Στο πρώτο μέρος έχουμε διάφορα ελαφρά είδη. Διάφορες κιθάρες, νοσταλγίες του «Νέου Κύματος», μελαγχολικές φωνές και τρέχα γύρευε. Μελοπράματα, δηλαδή. Το κοινό όμως μασάει κανονικά και χειροκροτεί, ακόμα και τον Καράλη, που επαναλαμβάνει εφιαλτικά το ίδιο ρεπερτόριο εδώ και μερικά χρόνια. Εδώ ας σημειωθεί έτσι πρόχειρα, ότι είναι φοβερό όλοι πλέον οι τραγουδιστές να πλασάρουν στα μαγαζιά μόνο τα τραγούδια που έχουν κάνει σε δίσκους οι ίδιοι και να μην λένε τίποτ' άλλο. Μα πώς κατάντησαν έτσι; Δεν τους έρχεται το μεράκι να πούν ένα τραγούδι κάποιου συναδέλφου τους που να τους αρέσει; Ποτέ δεν γινόταν - παλιότερα - στο λαϊκό τραγούδι αυτό το πράγμα. Ακόμα κι ο Τσιτσάνης στο μαγαζί του λέει Μάρκο, λέει Δελιά λέει Παπαϊωάννου. Τι είν' αυτοί που δεν λένε τίποτ' άλλο;

Στο δεύτερο πρόγραμμα το μαγαζί ζωντανεύει με λαϊκά και δημοτικά τραγούδια. Η Καίτη Γκρέυ υπήρξε μεγάλη τραγουδίστρια κι ακόμα αυτό φαίνεται. Τραγουδάει όμως σε πολύ ψηλούς τόνους, στριγγλίζει και κάποτε δυσκολεύεται να πεί ορισμένες δύσκολες νότες. Η ουσία πάντως παραμένει.

Είναι αξιοσημείωτο ότι στην εμφάνιση τη δική της, το μαγαζί παίρνει αμέσως κάποιο χρώμα σκυλάδικου, καθώς και οι κινήσεις και τα επιφωνήματα και ο «κοφτός» τρόπος που λέει η Γκρέυ τα τραγούδια παραπέμπουν κατ' ευθείαν σε εθνική οδό.

Η Αλεξίου είναι αναμφισβήτητα η καλύτερη στο μαγαζί, ακόμα κι όταν λέει ελαφρολαϊκά. Με τα δημοτικά αισθάνεται ακόμα κάποια δυσκολία (μου φάνηκε) να ξεπεράσει το κόμπλεξ της επαρχιώτισσας και κάνει δύο τρείς σαχλαμαρίτσες, λέει το «συ» δασύ ή αναφωνεί «όλοι Αθηναίοι είμαστε» για να τα ειρωνευτεί, αλλά με ένοχο ύφος. Κάπου βέβαια έχει δίκιο. Δημοτικά και ρεμπέτικα και λαϊκά και ελαφροειδή, όλα μαζεμένα εκεί μέσα, κάπου αισθάνεται την ανάγκη να δικαιολογηθεί στον κόσμο που δεν τα γουστάρει.

Η ορχήστρα είναι πολύ στρωμένη και για τον σολίστα Νικολόπουλο παραπέμπω στο άρθρο του Γ. Σιδερή σε άλλη σελίδα.

Γ.Κ.

«ΚΟΥΑΣΙΜΟΔΟ»

Πήγα αρκετές φορές στον QUASIMODO (!) ν' ακούσω την ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ. Στο πρώτο πάτωμα ενός σπιτιού στην οδό Τσακάλωφ, στο Κολωνάκι, κάθε βράδυ και με διαφορετικές (προς τα πάνω) τιμές από βδομάδα σε βδομάδα, τα παιδιά δημιούργησαν μια κατάσταση που αντίστοιχη μόνο στου Σαμπάνη μπορούσε να βρείς φέτος (και πουθενά πέρσυ, πρόπερσυ κ.λ.π.).

Στα σίγουρα, θα μετριούνται σε δεκάδες αυτοί που έχουν -κρυφίως- ερωτευθεί την Ελευθερία, και όχι άδικα, και σε χιλιάδες εκείνοι που απογειώνονται (δανείζομαι την έκφραση από τον Κοντογιάννη) ακούγοντας την Κομπανία, που με τόση φρεσκάδα

αποδίδει τα ρεμπέτικα και -πιό πρόσφατα- τ' άλλα λαϊκά τραγούδια.

Σε μια απ' τις ωραιότερες βραδυές πούχω περάσει εκεί, όλη αυτή η αίσθηση εμφανίστηκε ως δια μαγείας με την μορφή της Βέρας Κρούσκα, που χόρεψε το ωραιότερο τσιφτετέλι πούχω απολαύσει ποτέ, σε μια πίστα 4-5 τετραγωνικών, ο θεός να την κάνει πίστα, το Γιάννη Εμμανουηλίδη να παίζει θαυμάσια (κάθε χρόνο και καλύτερα), τον Άγγελο να επαναλαμβάνει το κλασικό του σώου με λίγη δόση Πατ Μπουν, το Λάμπρο με την καλύτερη φωνή στην ορχήστρα να τραγουδάει ευπρεπώς αλά Καζαντζίδη, την Ελένη την Καλαντζοπούλου να εισπράτει προκαταβολικά χειροκροτήματα (μαζί με την Ευαγγελία του Τσιτσάνη οι πιό σπουδαίες γυναικίες παρουσίες στις λαϊκές ορχήστρες σήμερα) και το Στράτο να χαμογελάει κάτω απ' την μουστάκα του.

Αν και η Ρεμπέτικη Κομπανία πρωτοεμφανίστηκε πριν από πολλά χρόνια (8 και βάλε), το 1981 ήταν η χρονιά των Κομπανιών. Οπισθοδρομική, Αθηναϊκή κ.α. πήραν την πάνω βόλτα. Δίσκοι, συναυλίες, συνεντεύξεις, ραδιόφωνα, τηλεοράσεις. Ήταν ολοφάνερο ότι το ρεμπέτικο ξαναζωντανεύει και μάλιστα για τα καλά αυτή τη φορά, αφού αυτό γινόταν όχι με επανεκδόσεις παλιών δίσκων, αλλά ζωντανό παίξιμο.

Η «ζύμωση» ξεκίνησε απ' την νεολαία την κάπως καλλιεργημένη και επεκτάθηκε πλατύτερα, μιας και -σ' αντίθεση μ' ότι πιστεύει η διανόηση- ο κοσμάκης δεν έπαψε ποτέ ν' ακούει το λαϊκό -το δικό του- τραγούδι.

Η αφυδάτωση του ροκ επιτάχυνε την εκλαϊκοποίηση σημαντικής μερίδας της νεολαίας, που ανακαλύπτει λίγο-λίγο την κρυφή μαγεία της λαϊκής μας μουσικής.

Έτσι την έβδομη μέρα, ώρα αργίας και σχολής, αρχίζουμε να στριμωχνόμαστε στα νέα στέκια που ξεφυτρώνουν, κάτι μεταξύ μπαρ (χωρίς κονσοματρίς) και μπουζουκάδικων (χωρίς σκυλάδες), κυρίως στα Εξάρχεια και στο Κολωνάκι.

Απ' ότι ξέρω τέτοιο μαγαζί που διεκδικεί το πρωτείο είναι το ΤΑΞΙΜΙ. Μετά ακολούθησαν η ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΟ ΜΠΟΧΩΡΙ και άλλα.

Ο ΚΟΥΑΣΙΜΟΔΟΣ προχώρησε παρά πέρα παρουσιάζοντας ζωντανά την ζωντανώτερη απ' τις Κομπανίες, την Οπισθοδρομική, και στήνοντας το όλο πράγμα πιο επαγγελματικά.

Αρχικά, οι μικρές τιμές άνοιξαν τις πόρτες για πολύ κόσμο που κουβάλαγε μαζί του ζωντανία και διάθεση για καθημερινό ξενύχτι.

Αργότερα, το ανθρώπινο σκηνικό άλλαξε και νομίζω ότι έπεσε και ο πυρετός στην ατμόσφαιρα, παρ' όλο που η Κομπανία βελτίωσε την παρουσία της.

Όπως και νάχει, ο ΚΟΥΑΣΙΜΟΔΟΣ ήταν ένα απ' τα καλύτερα στέκια της σαιζόν και η κρυφή μου ελπίδα είναι να υπάρξουν πολλές Κομπανίες και πολλοί ΚΟΥΑΣΙΜΟΔΟΙ απ' την ερχόμενη χρονιά, ώστε όλοι εμείς που έχουμε δυσκολίες με την νύχτα (κυρίως οι εργένιδες, άντρες - γυναίκες) να βρίσκουμε καταφύγιο, πίνοντας κάτι και σιγο - λόγω φάλτσου - τραγουδώντας αυτή η νύχτα μένει...

Σ.Ε.

«Ζωντανοί» στου Σαμπάνη! (Φωτ. Κ. Ρεσβάνης)

«ΣΑΜΠΑΝΗΣ»

Αυτή η γάτα, ο Παπαδάκης, πούναι μέσα σ' όλα, έστησε το φετεινό πρόγραμμα στου Σαμπάνη, σε στενή -απ' ό,τι διαισθάνομαι- συνεργασία με τον Δημήτρη Κοντογιάννη. Και ο Σαμπάνης έσκισει! Χωρίς να με παρεξηγήσει ο Γιώργος, θ' αποτολμήσω να πω ότι πήρε τα λεφτά της χρονιάς (κι αν όχι, τη δόξα σίγουρα!). Χαλάλιν του. Μετάτρεψε την ταβέρνα που κληρονόμησε απ' τον πατέρα του από φιλο-μικροαστικό-κοσμική ταβέρνα σε άντρο λαϊκής ψυχαγωγίας. Άντρο στην κυριολεξία.

Ο Τάκης από το Γαλάτσι, πούχει συνεργείο, ο Τσαρούχης, οι παλαιοί συνάδελφοι του Γιώργου Σαμπάνη από το Ελεύθερο Θέατρο, ο Βασίλης με την αποθήκη ψιλικών στην Κυψέλη και χιλιάδες άλλοι πέρασαν αξέχαστες βραδυές ακούγοντας Δ. Κοντογιάννη, Αηδονίδη, Θ. Παπαδόπουλο, Ρένα Στάμου, Αραπάκη, Κωστούλα κ.α. και χορεύοντας τσιφτετέλια, ζείμπέκια, καλαματιανά και συρτά.

Οι ρεμπετολόγοι έκαναν κριτική για το χαρμάνι ρεμπέτικων-δημοτικών, οι αδιόρθωτα «έντεχνοι» δεν πλησίαζαν, οι Πασοκάκηδες και οι Κνίτες (αμαρτάνοντες) διασκεδάζαν με ακρόαμα θυμαρίσιο και χασικλίδικο.

Η ταβέρνα του Σαμπάνη ήταν σίγουρα το μαγαζί της χρονιάς, αν όχι της δεκαετίας. Χόρεψα ακόμα κι εγώ! Αρνούμαι την αποβλάκωση, αλλά βρίσκω θεμιτό και ανθρώπινο να μπορούμε να αφήνουμε τον εαυτό μας ελεύθερο, ξεχνώντας προς στιγμήν ότι ασφυκτιούμε μέσα σ' έναν κόσμο γκανγκστερικό — χυδαίο — καταπιεστικό!

Στην οδό Αγίου Λουκά 44, στα Πατήσια, με μπουζούκια, μπαγλαμά, κλαρίνο, βιολί, ούτι κ.λ.π., ο Βαμβακάρης, ο Παπάζογλου, ο Παπαϊωάννου και άλλοι εθνικοί άνδρες ξανακέρδισαν τα παράσημά τους αναστένοντας νεκρούς και τραυματίες...

*Βάλε με στην αγκαλιά σου,
για να κοιμηθώ κοντά σου.
Βάλε με φως μου, βάλε με
και πριν να φέξει βγάλε με.*

Στα «μείον» του προγράμματος, ο αυτοπεριορισμός στο κλασικό ρεπερτόριο και η διστακτικότητα

απέναντι στο σημερινό λαϊκό τραγούδι, που παραλείποντας το όχι μόνο στερούμε τους εαυτούς μας και τον κόσμο από αυτό που είναι ωραίο και ζωντανό, αλλά εμφανιζόμαστε και σαν νοσταλγοί ενός ένδοξου παρελθόντος χωρίς συνέχεια.

Γεγονός, που δεν ανταποκρίνεται ούτε στην πραγματικότητα ούτε στις προθέσεις των πρωτεργατών του προγράμματος.

Σ.Ε.

«ΦΑΝΤΑΣΙΑ»

Τα τελευταία 2-3 χρόνια δημιουργήθηκε ένα νέο είδος κέντρου διασκέδασης στο οποίο έχουν συγκεραστεί στοιχεία από το γνωστό σκυλάδικο και από τα λιγώτερο γνωστά μας κέντρα δημοτικής μουσικής της Ομόνοιας και της πλατείας Βάθης. Τα κέντρα αυτά από άποψη χώρου είναι σαν τα σκυλάδικα. Το ίδιο και από άποψη ήχου και από άποψη σέρβις και τιμών. Δεν είναι δηλαδή ταβέρνες, σχετικά φτηνές, όπου μπορούσες να φας διάφορα κοψίδια και να χορέψεις αποκλειστικά δημοτικούς χορούς, όπως γινόταν ως τώρα στα κέντρα αυτού του είδους που είχε επικρατήσει να ονομάζονται «Κλαρίνα».

Από άποψη προγράμματος τώρα, υπάρχει μια ισορροπία. Υπάρχουν μερικοί καλοί ή και μέτριοι τραγουδιστές (πάντως καλύτεροι από την πλέμπα των «δευτέρων» και «τρίτων» του σκυλάδικου) και υπάρχει μια τυπική πλέον ορχήστρα με μπουζούκι, ηλεκτρική κιθάρα, μπάσο, κρουστά και ηλεκτρικό όργανο, συν κλαρίνο και βιολί. Εδώ όμως, είτε γιατί το κοινό είναι κυρίως του δημοτικού τραγουδιού, είτε γιατί έχουμε μια πραγματική υπεροχή των μεγάλων σολιστών του κλαρίνου και του βιολιού, οι δημοτικοί οργανοπαίχτες είναι οι εξάρχοντες.

Ένα τυπικό τέτοιο μαγαζί είναι η ΦΑΝΤΑΣΙΑ (ΣΟΥΪΤΑ) στην οδό Κεφαλληνίας και 3ης Σεπτεμβρίου, όπου παίζει βιολί ο Γιώργος Κόρος, κλαρίνο ο Μάκης Μπέκος και μπουζούκι ο θρυλικός δεξιότεχνος της δεκαετίας του 1950 Μανώλης Μακρυδάκης, μαζί με τον εικοσάχρονο γιο του. Τραγουδάνε ο Κώστας Σκαφίδας δημοτικά και ο Καμπόλης λαϊκά α λα Διονυσίου. Υπάρχουν και τρεις τέσσερις άλλοι και άλλες που αν δεν μάθουμε τα ονόματά τους αυτοί θα χάσουνε, όχι εμείς.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει λίγα ελαφρολαϊκά, αρκετά λαϊκά και ρεμπέτικα νταλκαδιάρικα της τελευταίας περιόδου, ατόφια δημοτικά και μερικά απ' τα λεγόμενα «σύγχρονα δημοτικά» που δεν είναι καλά.

Ο Σκαφίδας είναι πασίγνωστος δημοτικός τραγουδιστής, 30 χρόνια έχει οργώσει τα πανηγύρια και τώρα έχει καταλήξει στην Αθήνα, όπου έχει ειδικευτεί στους αμανέδες. Είναι κάτι μακρόσυρτοι λαϊκο-δημοτικοί αμανέδες, αυτοί που λέει, που κρατάνε 10-15 λεπτά, πολύ δεξιότεχνικοί και μερικές φορές εκφραστικότεροι.

Ο Καμπόλης είναι επίσης ένας πολύ καλός τραγουδιστής, πολύ καλύτερος από διάφορες «φιρμίτσες», που κάνουνε δίσκους και αξίζει καλύτερης τύχης. Τα τραγούδια που λέει στο μαγαζί είναι τυπικά σκυλάδικα σουξέ, καψουροτραγούδα και μερικά από τα πολύ γνωστά ρεμπέτικα.

Ο πραγματικός πρωταγωνιστής του μαγαζιού είναι, ωστόσο, ο λαϊκός βιολιστής Γιώργος Κόρος, ο

σημαντικότερος ίσως μουσικός εκτελεστής σήμερα στο χώρο της λαϊκής μας μουσικής. Δυστυχώς είναι αναγκασμένος να παίζει τα τραγούδια που τραγουδάνε οι διάφοροι εκεί και αν είστε τυχεροί μπορεί ν' ακούσετε και κανένα ταξίμι 10-15 λεπτά της ώρας και ν' αποζημιωθείτε για όλη τη βραδυά.

Τέλος είναι πολύ καλός ο κλαριντζής Μάκης Μπέκος, που παίζει στο στυλ του Σαλέα και του Βασιλόπουλου.

Γ.Κ.

«ΧΑΡΑΜΑ»

Περίπου 15 χρόνια τώρα ο Βασίλης Τσιτσάνης κάθε χειμώνα παίζει μπουζούκι και τραγουδάει στο «ΧΑΡΑΜΑ» της Καισαριανής. Μολονότι η κύρια εντύπωση είναι ότι χοντρικά το σκηνικό είναι το ίδιο, όλα αυτά τα χρόνια, και ότι σε χοντρές γραμμές το πρόγραμμα παραμένει στα ίδια επίπεδα, αν λίγο σκεφτούμε και προσέξουμε θα δούμε πολλά πράγματα ν' αλλάζουν από χρόνο σε χρόνο και από μέρα σε μέρα.

Το κυριώτερο είναι ότι λείπει πια 10 χρόνια ο Γιάννης Παπαϊωάννου, αυτός ο αγαθός άνθρωπος και αγνός μουσικός που ως την τελευταία μέρα της ζωής του έπαιζε και τραγουδαγε υπέροχα. Κείνα τα χρόνια μέσα στη δικτατορία, που ήταν και η Αλεξάνδρα στο ίδιο πάλκο, έγιναν εκεί κάτι πολύ ωραία γλέντια. Ήταν το μόνο αξιοπρεπές μαγαζί και μάλιστα μερικές βραδιές είχαμε πολύ ψηλές επιδόσεις, απογειώσεις, μεράκια, ντέρτια και τρικουβερτα μεθύσια. Ο Παπαϊωάννου, που κάθε βράδυ τάπινε γερά, ήταν, ιδίως στο δεύτερο μέρος του προγράμματος, πολύ παθιάρης και συγκινησιακός.

Η απόδοση της Σωτηρίας Μπέλλου ήταν πάντα σταθερή και η τεχνική της κάθε χρόνο και πιο προχωρημένη.

Τώρα, με κάποια επιφύλαξη βέβαια, μπορούμε να πούμε ότι βρισκόμαστε σε μια παρακμή του ιστορικού πλέον μαγαζιού.

Η ορχήστρα που συνοδεύει τα τελευταία χρόνια τους τραγουδιστές είναι πολύ πεσμένη, με εξαίρεση την πιανίστα Ευαγγελία Μαργαρώνη (αυτή η γυναίκα παίζει χωρίς μικρόφωνο στο βάθος του πάλκου και αυτά που έχει μάθει και παίζει κάθε βράδυ είναι πολύ σημαντικά γύρω από την αρμονική συνοδεία του ρεμπέτικου και λαϊκού τραγουδιού. Η εμπειρία και η γνώση της Μαργαρώνη φαίνεται ότι θα πάει χαμένη) και τον Κουλαξίζη που παίζει αρμόνιο.

Ο Τσιτσάνης, για όσους αγάπησαν τα καταπληκτικά του τραγούδια, είναι ένα μυθικό πρόσωπο που μόνο με την παρουσία του σε συγκινεί. Σπάνια έχει κέφι όμως στο πάλκο και παίζει και τραγουδάει συμβατικά. Δεν αισθάνομαι καθόλου άξιος να τον κρίνω και, χαρακτηριστικά θα πω ότι, είναι απ' τους ελάχιστους (αν όχι ο μόνος) απ' τους τραγουδιστές και συνθέτες που βγαίνουν στο πάλκο και δεν λένε μόνο δικά τους τραγούδια (κι ας έχει γράψει πάνω από 1.000)!

Η Μπέλλου έχει χάσει μεγάλες ποσότητες από την εκφραστικότητα των πρώτων ερμηνειών της, αλλά είναι άφογη. Πάντως δεν είναι δύσκολο να διακρίνει κανείς την πίκρα της γι' αυτό που κάνει τώρα και το οποίο υπαγορεύεται σαφώς απ' το ίδιο το κοινό.

Το μαγαζί έχει και δύο πολύ καλούς τραγουδιστές, την Ανθίπη και τον Ηλία Μακρή. Η Ανθίπη έχει εξαιρετική φωνή, ευλύγιστη, με ωραία χροιά και κυρίως είναι «μέσα» στο είδος που τραγουδάει, στο ρεμπέτικο δηλαδή. Πρόκειται για τραγουδίστρια που έχει κάνει συνειδητή επιλογή και εργασία.

Ο Ηλίας Μακρής είναι ένας θαυμάσιος τραγουδιστής, από την Καρδίτσα, που λέει πολύ καλά τα τραγούδια του Καζαντζίδη, γνήσια λαϊκή φωνή, με πολλές δυνατότητες και άξιος καλύτερης θέσης. Είναι σαφώς ανώτερος από τις περισσότερες φήμες της εποχής.

Η Έλενα Γιαννακάκη δεν κάνει για το μαγαζί αυτό. Είναι ελαφρά τραγουδίστρια κι ας λέει λαϊκά. Ακόμα πιο ελαφρός είναι ο άντρας της μαέστρος Τσίχλας που τη συνοδεύει στο αρμόνιο.

Ο ήχος του μαγαζιού είναι κακός. Δυνατά, όλες οι ψηλές συχνότητες στα μπουζούκια, «έκο», κακή ρύθμιση, τα μισά όργανα δεν ακούγονται —τρέχα γύρευε.

Όμως αυτή η παρουσίαση θα ήταν άδικη αν σταματούσε εδώ. Πέρα απ' αυτά τα χειροπιαστά (αρνητικά τα περισσότερα), που αναφέρθηκαν πιο πάνω, το μαγαζί αυτό έχει μια τιμιότητα κι ένα ήθος.

Δεν πουλάει κανενός είδους παραμύθι, έχει δύο ιερά πρόσωπα στο πάλκο του, έχει δύο εξαιρετικούς νέους τραγουδιστές και προπαντός έχει στιγμές εντελώς αυθεντικές, που δεν μπορούν να τις κρύψουν οι δυνατές μικροφωνικές και οι άλλες σαχλαμάρες, και που μας συνδέουν κατ' ευθείαν με την ουσιαστική ανάγκη που έχει ο άνθρωπος να διασκεδάσει ελεύθερα, αληθινά.

Η παρουσία του Βασίλη Τσιτσάνη, του κρυφού εαυτού του και του γνωστού αλλά και άγνωστου παρελθόντος του, δεν είναι άσχετα με την ατμόσφαιρα αυτή.

Γ.Κ.

ΣΤΟ ΤΑΒΕΡΝΑΚΙ

Μένον Ποτήρι πίνουμε και εσύ

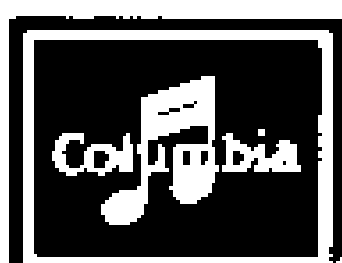
καλό κρασί, καλός μεζές
και... καλή καρδιά!

ΠΑΝΟΣ
ΔΗΜΑΚΗΣ

ΜΑΝΟΥΣΟΓΙΑΝΝΗ 3-5 & ΖΥΜΒΡΑΚΑΚΗ
(πίσω από τον ηλεκτρικό σταθμό του
Αγ. Νικολάου Άχαρνών)

ΛΑΚΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΔΙΣΚΟΣ ΤΩΝ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ

ΠΕΤΡΟΥ ΡΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΗΦΙΣΟΥ
ΤΗΛ: 3461266 – 3471689

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

Λ. ΞΑΝΘΑΚΗΣ